

มหาวิทยาลัยบูรพา
รับที่..... 03212
วันที่..... 10 พ.ค. 2565
เวลา..... 13.57 พ.

ที่ นร ๐๘๐๖/๕๐๐๒

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ม พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งเอกสารวิชาการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงฯ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิชาการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงฯ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒

ด้วย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำเอกสารวิชาการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security Focus) หรือ “MarSec Focus” โดยเริ่มดำเนินการจัดทำตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๕ เป็น ฉบับที่ ๑ โดยมีหัวข้อ “จุดภาคี ‘The Quad’ กับการด้านอิทธิพลของเงินทางทะเล ส่งสัญญาณถึงทิศทางของไทยในอนาคต” และฉบับที่ ๒ เรื่อง “ฐานทัพเรือจีนในหมู่เกาะโซโลมอนกับความมั่นคงในแปซิฟิกใต้” เพื่อเป็นการเสริมสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อความสะดวก

ในการจัดส่งเอกสารในอนาคตต่อไป

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

ด้วย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ขอส่งเอกสารวิชาการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงฯ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒

จึงเรียนมาเพื่อ

- เพื่อโปรดทราบ
- เห็นควรเผยแพร่ให้ทราบทั่วกันและสามารถดาวน์โหลดหนังสือได้ที่

<https://docshare.buu.ac.th>

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิรินันท์ มานิตกุล)

รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑๐ พ.ค. ๒๕๖๕/อ.ก.๕๐๓

๑๐ พ.ค. ๒๕๖๕/อ.ก.๕๐๓

กองความมั่นคงทางทะเล

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๐๐ ต่อ ๓๗๐๙

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nsc.maritime@gmail.com

๑.ทราบ

๒.ดำเนินการตามเสนอ

(นางสาวพิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหารภาพลักษณ์องค์กร รักษาการแทน

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

๑๐ พ.ค. ๒๕๖๕

จุดภาคี “The Quad”กบิการต้านอิทธิพลของจีนทางทะเล....ส่งสัญญาณถึงทิศทางของไกลยในอนาคต

กรอบความร่วมมือ Quad ซึ่งเป็นการผนึกกำลังร่วมกันระหว่างสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย เพื่อจำกัดอิทธิพลทางทะเลของจีนในเชิงยุทธศาสตร์ และจำกัดขอบเขตการแผ่ขยายอิทธิพลของจีนในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก กลายเป็นประเด็นความท้าทายอันใหม่ของประเทศในภูมิภาค ซึ่งอาจถูกบีบให้ต้องเลือกข้าง ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในอนาคต

★ที่มา

“Quad” เป็นคำย่อของ Quadrilateral Security Dialogue ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก ที่ประกอบไปด้วย สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๐ ภายใต้แนวคิดการประสานความร่วมมือทางทะเลในเอเชียควบคู่ไปกับการฝึกซ้อมรบร่วมทางทะเล ที่ชื่อว่า “Malabar Naval Exercise” ซึ่ง Quad เป็นที่จับตาจากประชาคมโลกอย่างมาก เพราะถือว่าเป็นความร่วมมือทางการเมืองและการทหารแรก ๆ ในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก

Quad เกิดขึ้นครั้งแรกจากข้อเสนอของ นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่น ซึ่งหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาหารือในที่ประชุมกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง ๔ ฝ่าย ณ กรุงโตเกียว เมื่อปี ๒๕๕๐ ต่อมาได้ถูกนำมาเน้นย้ำถึงความสำคัญของกรอบความร่วมมือนี้อีกครั้งในรัฐสภาของอินเดีย และใช้กันอย่างแพร่หลายเรื่อยมา

แนวคิดเรื่อง Quad ถูกนำขึ้นมาปิดฝุ่นใหม่อีกครั้ง ในยุคของประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ (ปี ๒๕๖๐) ซึ่งให้ความสนใจอย่างยิ่งต่อภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก โดยได้รับการตอบรับอย่างดีจากทั้งอินเดีย ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ซึ่งต่างก็เผชิญกับการขยายอิทธิพลอย่างรวดเร็วของจีน และนับตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ทั้ง ๔ ประเทศ ก็ได้มีการพูดคุยประเด็นความมั่นคงในภูมิภาคมาอย่างต่อเนื่อง

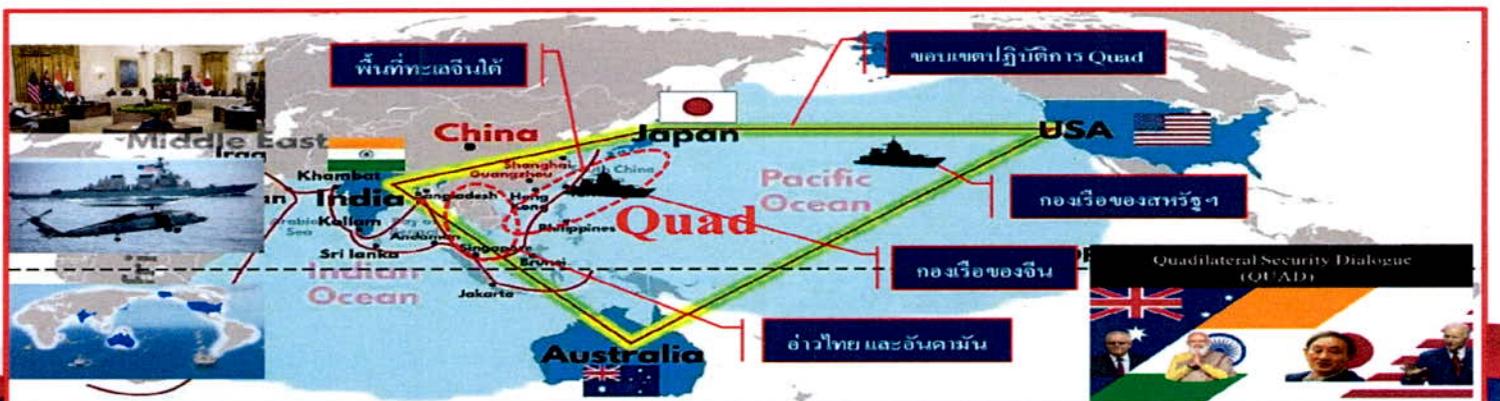
★เจตนารมณ์

ประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ได้กล่าวอ้างถึงเจตนารมณ์ของกรอบ

ความร่วมมือ Quad ว่า เพื่อปกป้องคน มาตุภูมิ และวิถีอเมริกัน สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สร้างสันติภาพ และคงสถานะผู้จัดระเบียบโลกแบบมหาอำนาจเชิงเดี่ยว รวมทั้งการทำให้ทะเลจีนใต้เป็นพื้นที่เดินเรือเสรี และเป็นส่วนหนึ่งในน่านน้ำสากลของภูมิภาค อินโด - แปซิฟิก ส่วนในสมัยของประธานาธิบดี โจ ไบเดน จะมุ่งเน้นเรื่องความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อรับมือกับโรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก พลังงานสะอาด สัญญาณ 5G การทำประมง ผิดกฎหมาย เทคโนโลยีอวกาศ ความปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมถึงการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังวิกฤตโควิด-๑๙ ทั้งนี้มีนักวิเคราะห์จำนวนมากมองว่า กลุ่ม Quad มีเป้าหมายเพื่อที่จะจำกัดการแผ่ขยายอำนาจทางเศรษฐกิจและการทหารของจีน รวมถึงปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศกลุ่ม Quad เอง

★แนวโน้ม

ทิศทางของกลุ่ม Quad ได้เข้าสู่ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่ออีกครั้งเมื่อสหรัฐฯ ซึ่งเป็นแกนนำมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำ โดยประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ที่กระตือรือร้นในการผลักดันกรอบความร่วมมือ Quad พ่ายแพ้การเลือกตั้งต่อ นายโจ ไบเดน ในขณะที่ประธานาธิบดี ไบเดน ได้มีการสร้างกลไกความร่วมมือใหม่ที่เรียกว่า AUKUS (Australia, United Kingdom, United States) อีกทั้ง การที่อินเดียซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่ม Quad ได้งดออกเสียงในการใช้มาตรการคว่ำบาตรต่อรัสเซียในกรณีการทำสงครามรุกรานยูเครน และการที่กลุ่ม Quad เองก็มีความเห็นที่ไม่ตรงกันในเรื่องต่าง ๆ นั้น ทำให้เกิดคำถามว่าในอนาคต

กลุ่ม Quad จะยังคงเป็นกลไกความร่วมมือที่สำคัญอยู่หรือไม่ และท่าทีของ สหรัฐฯ ต่อภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก จะเป็นไปในทิศทางใด สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น ปัจจัยท้าทายสำคัญที่ทำให้ไทยยังคงต้องติดตามดูความชัดเจนกันต่อไป

★มุมมองต่อข่าวอำนาจ

สหรัฐฯ เองอาจมองว่ากรอบความร่วมมือ Quad เปรียบเสมือน กรอบประตูที่จะเดินทางเข้าไปสู่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงเป็นการตีกรอบเพื่อสกัดกั้นการแผ่ขยายอิทธิพล ของจีนทางทะเล ซึ่งการตีกรอบดังกล่าวมีอาณาเขตครอบคลุมทั้งพื้นที่ มหาสมุทรแปซิฟิก อ่าวไทย ทะเลจีนใต้ ทะเลจีนตะวันออก และ คาบสมุทรเกาหลี รวมทั้งทะเลอันดามัน ในพื้นที่มหาสมุทรอินเดีย หรืออีกนัยหนึ่งเราอาจมองว่า Quad เป็นการขยายอาณาเขตการปฏิบัติ การทางทะเลของกองเรือที่ ๗ ของสหรัฐฯ เพื่อปิดล้อมพื้นที่ทะเลจีนใต้ซึ่งเป็น ทางออกทางทะเลเพียงทางเดียวของจีน ซึ่งจีนพยายามอ้างสิทธิ์ โดยการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ บนเกาะ และสร้างหอดูดาวทางทะเล ลักษณะต่าง ๆ

ในขณะที่จีนเองก็ไม่เห็นด้วยกับกรอบความร่วมมือ Quad และ แสดงความเห็นคัดค้านต่อแนวคิดนี้เป็นอย่างมาก จนถึงขั้นมีการยื่น หนังสือประท้วงอย่างเป็นทางการต่อสมาชิกกลุ่มทั้ง ๔ ประเทศ (สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และอินเดีย) โดยจีนอาจมองว่ากรอบความร่วมมือนี้ ถึงแม้จะตั้งจัดตั้งขึ้นไม่นาน แต่มีการฝึกซ้อมรบร่วมทางทะเลขนาดใหญ่ ในพื้นที่ทะเลจีนใต้ ซึ่งจีนมองว่าเป็นการยั่วยุ และด้วยเหตุนี้อาจส่งผล ทำให้จีนยังมีท่าทีก้าวร้าวมากขึ้นในพื้นที่ตามแนวเส้นประ ๔ เส้นเพิ่ม มากขึ้น จนนำมาสู่สถานการณ์ความตึงเครียดทางทะเลระหว่างประเทศ คู่ขัดแย้งกับจีน (เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย บรูไน ไต้หวัน และญี่ปุ่น)

สำหรับมุมมองของอาเซียนต่อกรอบความร่วมมือ Quad นั้น อาเซียนเป็นพื้นที่เป้าหมายทั้งของสหรัฐฯ และจีน เนื่องจากมีที่ตั้ง ทางภูมิรัฐศาสตร์อยู่ตรงศูนย์กลางของภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก และ กรอบความร่วมมือ Quad ฉะนั้นการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ต่ออาเซียน ของสหรัฐฯ จึงออกมาในลักษณะการหาพวกพ้อง หรือหาแนวร่วม ในขณะที่อาเซียนเองก็ยังคงต้องพึ่งพาจีนทั้งในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง อาเซียนจึงไม่ต้องการมีปัญหาข้อขัดแย้งทั้งกับจีนและสหรัฐฯ แต่อาเซียน จะเป็นแกนกลางที่เชื่อมโยง หรือเติมเต็มให้แก่ข่าวอำนาจทั้งสอง ดังเนื้อหาที่ปรากฏในเอกสาร “ASEAN Outlook on the Indo - Pacific: AOIP”

★ผลกระทบต่อไทย

มิติเชิงบวก การดำเนินยุทธศาสตร์ทางทะเลของกลุ่ม Quad เพื่อปิดล้อมจีนนั้น อาจส่งผลทำให้ไทยได้รับประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ อาทิ สหรัฐฯ และจีนอาจแข่งขันกันเสนอขายยุทธโธปกรณ์ที่ใช้ในการ

ปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลให้แก่ไทยในราคาถูกลง การแข่งขัน ประเทศที่อยู่ภายในเขตปฏิบัติการของ Quad เข้ามาเป็นพวกอาจส่งผล ทำให้ไทยมีอำนาจการต่อรองเพิ่มขึ้น ไทยในฐานะประเทศที่ไม่ฝักใฝ่ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเป็นตัวเลือกให้เป็นเวทีเจรจาเพื่อแก้ไขข้อพิพาท ทางทะเล และไทยอาจสามารถนำนโยบายความมั่นคงทางทะเลเชื่อมโยง กับยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ และจีนในประเด็นที่ไทยได้รับประโยชน์ ฯลฯ

มิติเชิงลบ หากการแข่งขันในเชิงยุทธศาสตร์ทางทะเลระหว่างสหรัฐฯ

และจีน มีความรุนแรงอาจส่งผลทำให้พื้นที่ทางทะเลในเขตปฏิบัติการ ของ Quad เกิดความตึงเครียด และผลกระทบต่อไทย อาทิ การเดินเรือใน เชิงพาณิชย์อาจต้องใช้ความระมัดระวังหรืออาจต้องเปลี่ยนเส้นทางเพื่อ หลีกเลี่ยงพื้นที่พิพาท ไทยอาจถูกบีบให้ต้องเลือกข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง พื้นที่ อ่าวไทยและทะเลอันดามันอาจถูกมหาอำนาจใช้เป็นพื้นที่ทางยุทธวิธี การรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลบางประการอาจส่งผล ต่อความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ และจีนในอนาคตได้ ฯลฯ

★ข้อเสนอแนะในมิติความมั่นคงทางทะเล

ไทยในฐานะประเทศที่มีความสัมพันธ์อันดี และไม่ได้มีปัญหา ความขัดแย้งทางทะเล ทั้งกับสหรัฐฯ และจีน อีกทั้งยังเป็นชาติสมาชิก อาเซียน ซึ่งมีสมาชิกบางประเทศ (เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และ บรูไน) เป็นคู่ขัดแย้งกับจีนจากกรณีข้อพิพาทในพื้นที่ทะเลจีนใต้นั้น ด้วยความไว้นื้อเชื่อใจจากประเทศเหล่านี้ และการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ไทยจึงควรใช้โอกาสนี้แสดงบทบาทการเป็นคนกลาง หรือ จัดเวทีให้ประเทศคู่ขัดแย้งทางทะเลเจรจาไกล่เกลี่ย หรือหาทางออก ร่วมกันด้วยสันติวิธี ซึ่งจะส่งผลต่อไทยในเรื่องของภาพลักษณ์อันดี การเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลกมากขึ้น และยังอาจช่วยผ่อนคลาย ความตึงเครียดในทะเลจีนใต้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกิจกรรม ทางทะเลของไทย นอกจากนี้ ควรนำนโยบายความมั่นคงทางทะเล เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของสหรัฐฯ และจีนในประเด็นที่ไทยได้รับ ประโยชน์มากที่สุดด้วยความรอบคอบ

★อ้างอิง

- <https://www.voathai.com/a/the-quad-south-china-sea/4240230.html>
- https://saoc.rtaf.mi.th/images/AcademicArticle/years63/The_Quad_.pdf
- <https://thestandard.co/usa-japan-australia-leader-quad-conference/>
- <https://brandinside.asia/quad-indo-pacific-framework-counter-china/>
- <https://www.the101.world/the-1st-quad-summit/>
- <https://www.the101.world/the-quad/>

ฐานทัพเรือจีนในหมู่เกาะโซโลมอน...กับความมั่นคงในแปซิฟิกใต้

ข่าวการตั้งฐานทัพเรือของจีนบนหมู่เกาะโซโลมอน ส่งผลทำให้มหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้กลับมาได้รับความสนใจอีกครั้ง โดยเฉพาะออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งถือเป็นประเทศที่มีอิทธิพลอยู่ในแถบแปซิฟิกใต้ และยังเป็นพันธมิตรที่สำคัญของสหรัฐฯ การที่จีนซึ่งเป็นประเทศที่อยู่นอกภูมิภาคพยายามเข้ามาแสดงอิทธิพลในบริเวณนี้ เป็นเรื่องที่ต้องจับตาอย่างใกล้ชิด

★ที่มา

นานาชาติกลับมาจับตามองสถานการณ์ในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้อีกครั้งหนึ่ง นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์จลาจลที่หมู่เกาะโซโลมอนเมื่อปี ๒๕๖๔ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ชาติมหาอำนาจมีความเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ อาทิ สหรัฐฯ ประกาศเปิดสถานทูตในหมู่เกาะโซโลมอนอีกครั้ง หลังจากที่ปิดทำการไปตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ในขณะที่จีนได้มีการส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปฝึกอบรบให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและยังบริจาคยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในการปราบจลาจลให้แก่รัฐบาลของหมู่เกาะโซโลมอน จนนำไปสู่การลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างองค์กรตำรวจของหมู่เกาะโซโลมอนกับจีนในปี ๒๕๖๕

นอกจากสหรัฐฯ และจีนแล้ว ยังมีออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศบ้านใกล้เรือนเคียง และทรงอิทธิพลอยู่ในแถบนี้ ได้มีการทำข้อตกลงด้านความมั่นคงกับหมู่เกาะโซโลมอน และส่งเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงเข้าไปประจำการ ณ กรุงโฮนีอารา เมืองหลวงของหมู่เกาะโซโลมอน นับตั้งแต่การเกิดเหตุจลาจล เมื่อปลายปี ๒๕๖๔ ภายหลังจากที่นายกรัฐมนตรี มานัสเซห์ โซกาเวเร ประกาศยุติความสัมพันธ์กับไต้หวัน และหันไปสถาปนาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับรัฐบาลจีน

ล่าสุดเมื่อ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ รัฐบาลโซโลมอนได้ออกมาแถลงยอมรับว่า กำลังอยู่ระหว่างการร่างข้อตกลงความร่วมมือด้านความมั่นคงกับจีน โดยในเอกสารที่รั่วไหลออกมามีเนื้อหาในลักษณะที่บ่งชี้ว่า รัฐบาลโซโลมอนอาจอนุญาตให้จีนตั้งฐานทัพเรือบนเกาะแห่งนี้ได้ ส่งผลให้ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันออกมาแสดงความกังวลเกี่ยวกับการขยายอิทธิพลของจีนในแปซิฟิกใต้

★ประเด็นสำคัญในบันทึกความตกลง

รายละเอียดในเอกสารบันทึกความตกลงความร่วมมือระหว่างจีนและโซโลมอน ได้มีการกล่าวถึง การอนุญาตให้จีนสามารถส่งกำลังทหารเข้ามาประจำการบนหมู่เกาะโซโลมอน เพื่อรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ และโครงการขนาดใหญ่ของจีนได้ ในขณะที่รัฐบาลของหมู่เกาะโซโลมอนเองก็สามารถร้องขอให้จีนส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร หรือกองกำลังติดอาวุธอื่น ๆ มาประจำการบนเกาะได้เช่นกัน รวมถึงการอนุญาตให้เรือบรรทุกเครื่องบินขนาดใหญ่ของจีน สามารถเข้ามาจอดเทียบท่า แวะพัก เต็มเสบียง เชื้อเพลิง และสับเปลี่ยนเรือที่หมู่เกาะแห่งนี้ได้

นอกจากนี้ รัฐบาลของหมู่เกาะโซโลมอนได้ออกมาแถลงว่า บันทึกความตกลงฉบับนี้ นอกจากจะเป็นการเพิ่มทางเลือกเกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนด้านความมั่นคงของประเทศให้มีความหลากหลายมากขึ้นแล้ว โซโลมอนยังได้มีการลงนามในบันทึกความตกลงความร่วมมือกับจีนอีกหลายฉบับ อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขยายการค้า การเดินเรือ การบริการด้านการบินพลเรือน การฝึกอบรบเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการจัดหายุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ด้วย เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชน อีกทั้งเพื่อแสดงให้เห็นว่าโซโลมอนมีการเปิดกว้าง และพร้อมที่จะขยายกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

★แนวโน้มของสถานการณ์

การแผ่ขยายอิทธิพลของจีนในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ มีแนวโน้มที่จะขยายวงกว้างเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ นอกจากการทำบันทึกความตกลงความร่วมมือว่าด้วยความมั่นคงกับประเทศต่าง ๆ แล้ว

รัฐบาลโซโลมอนแล้ว จีนยังอยู่ระหว่างการเจรจาทำข้อตกลงด้านความมั่นคงกับปาปัวนิวกินี ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะบรรลุผลสำเร็จ เนื่องจากปัจจัยหลายประการ อาทิ จีนและปาปัวนิวกินีได้เคยบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับการสร้างนิคมอุตสาหกรรมประมงเอนกประสงค์บนเกาะดาร์รู เมื่อปี ๒๕๖๓ การที่พรรคการเมืองกลุ่มที่ให้การสนับสนุนจีนในปาปัวนิวกินี ชนะการเลือกตั้งระดับชาติ รวมทั้งการที่ปาปัวนิวกินีมีกลุ่มทุนชาวจีนเข้าไปลงทุน และทางการเงินได้ให้ความช่วยเหลือปาปัวนิวกินีในลักษณะต่าง ๆ

★มุมมองของประเทศรอบข้าง

ออสเตรเลีย

แสดงความกังวลเกี่ยวกับข้อตกลงฉบับดังกล่าว ที่อาจเอื้อให้จีนสามารถตั้งฐานทัพเรือที่หมู่เกาะโซโลมอนได้ โดยออสเตรเลียมองว่าการกระทำของจีนนั้นเป็นปฏิปักษ์กับผลประโยชน์ด้านความมั่นคงแห่งชาติของออสเตรเลีย ซึ่งการตั้งฐานทัพเรือของจีนที่หมู่เกาะโซโลมอน ห่างจากออสเตรเลียไม่ถึง ๒,๐๐๐ กิโลเมตร อาจบ่อนทำลายเสถียรภาพและความมั่นคงในแปซิฟิกใต้ และยังเป็น การเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมในเชิงยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางทะเล โดยออสเตรเลียไม่ต้องการแรงกดดันจากการแผ่ขยายอิทธิพลทางทะเลของจีนในภูมิภาคแห่งนี้

นิวซีแลนด์

ออกมาแสดงความกังวลในเรื่องที่จีนกำลังพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เพื่อเอื้อต่อการจอดเทียบท่าของเรือรบของจีน โดยนิวซีแลนด์มองว่าข้อตกลงฉบับนี้มีขอบเขตที่กว้างและคลุมเครือ ซึ่งมีความสุ่มเสี่ยงต่อการทำลายเสถียรภาพความมั่นคงที่ค้ำจุนภูมิภาคแปซิฟิกใต้มาอย่างยาวนาน

★ผลกระทบ

การทำ MOU กับจีน ส่งผลให้หมู่เกาะโซโลมอนได้รับประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

มิติเชิงบวก

- ทำให้หมู่เกาะโซโลมอนมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขยายการค้า การเดินเรือ การบริการด้านการบินพลเรือน การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ การได้รับการสนับสนุนยุทธโธปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนของตน

- แสดงให้นานาชาติเห็นว่าโซโลมอนเป็นประเทศที่เป็นกลาง เปิดกว้าง และพร้อมเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ เข้ามาพัฒนากรอบความร่วมมือหรือเป็นหุ้นส่วนทางด้านความมั่นคงทางทะเลมากขึ้น

- บุคลากรภาครัฐของหมู่เกาะโซโลมอนได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยคุกคามความมั่นคงและกิจกรรมทางทะเล

มิติเชิงลบ

- จากสถานการณ์ดังกล่าวอาจสร้างความกังวล ความตึงเครียด และความหวาดระแวงให้แก่ประเทศรอบบ้านของโซโลมอน รวมทั้งประเทศพันธมิตรของออสเตรเลีย อาทิ สหรัฐฯ อังกฤษ เกี่ยวกับการตั้งฐานทัพเรือและแผ่ขยายอิทธิพลของจีนในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้

- ข้อตกลงฉบับดังกล่าวอาจกลายเป็นชนวนเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างโซโลมอน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ในประเด็นเกี่ยวกับการแย่งชิงผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล

★ข้อเสนอแนะในมิติความมั่นคงทางทะเล

ไทยควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และในอนาคตหากเกิดสถานการณ์ความขัดแย้งขึ้นในแปซิฟิกใต้ และไทยถูกบีบบังคับจากนานาชาติให้ต้องแสดงจุดยืนเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว ไทยควรแสดงท่าทีที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ และสนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี รวมทั้งการใช้เวทีนานาชาติเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็นเร่งด่วน และมุมมองที่แตกต่างกันระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้ว กับประเทศที่กำลังพัฒนา กล่าวคือ ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้วนั้น เรื่องที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญในระดับต่อมาก็คือ ความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ ในขณะที่ประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างหมู่เกาะโซโลมอน อาจมองว่าก่อนที่จะประเทศชาติจะมีความมั่นคงได้นั้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความจำเป็นและสำคัญเร่งด่วนมากกว่าสิ่งอื่นใด เป็นต้น

★อ้างอิง

- <https://www.naewna.com/inter/644092>
- <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2351142>
- <https://www.naewna.com/inter/644051>
- https://easybranches.com/amp/youtube/Nz_D_gPBhgo?_gl=1*19sbpkj*_ga*YW1wLWFzMDZMMnZjWnA5TnVnRkE1cWsyZUE